

Завітали в Ковбан - ось що

Невеликий хутір Ковбан на Сарненщині розташований поблизу села Яринівка. Орієнтовно тут проживають 30 людей – у переважній більшості пенсіонери. Однак є і декілька молодих сімей. У населеному пункті немає навчального закладу, амбулаторії та навіть магазину. Жителі усе необхідне отримують у сусідньому селі. Що пригадує про хутір найстаріший житель, чим був відомий Ковбан раніше та звідки пішла назва – дізнавалися «Сарненські новини».

Миколу ЛЕОНЧИКА в сезон городно-польових робіт виручає трактор.

Друга хата при в'їзді

Знайти Ковбан неважко. Навіть якщо не знаєш, де шукати. Варто лише повернутися з Яринівки на Тріскіні й за кількесот метрів буде Ковбан. Тут є всього 12 хат. Найперше, що хотіли дізнатися у місцевих жителів, це історію назви хутора. Тож завітали відразу в перший, на нашу думку, будинок.

– Моя хата друга, а перша ось там, біля дороги, але заходьте. Не вертати ж вас назад. Там все одно зараз нікого немає, – каже місцевий житель Микола Леончик. – Чому Ковбан так називається? Навіть точно і не скажу. Запитайте в корінного жителя Пантелеймона. Може, він знає.

Пан Микола з дружиною Надією проживають у Ковбані більше 17 років. Сам він родом із села Висове, а дружина з Тріскінь:

– Переїхали сюди, бо треба було десь жити, – каже Надія Леончик. – Грошей вистачило на хату тут, тому й перебралися. Хто б там що говорив, але на хуторі добре жити, якщо не лінуєшся. Постійної роботи немає, але біля хати її завжди вистачає. Через це в Ковбані й мешкають лише працюючі. Людей тільки все менше й менше тут мешкає. Старожилі розповідали, що раніше було більше хат, а зараз одна дорога й з десяток будинків по обидва боки.

Господар Микола Леончик хоч теж не має постійної роботи, але є власний трактор. Тож у городно-польовий сезон має чим зайнятися:

– Але зимою на хуторі немає що робити. Люди, хто молодший, на заробітки їздять у Київ або Польщу. А старші отримують пенсію. Ось і вся робота. Звичайно, тримаємо господарство: корова, свині, домашня птиця й городи, куди ж без них? Ось біля дому й крутишся зараз. Але раніше більше було господарників. Рекорд Ковбана – стадо 15 корів. А зараз тільки дві на хуторі залишилися. І одна з них у мене.

Будинок Пантелеймона

Найвідомішому жителю Ковбана Пантелеймону Зосімчуку 87 років. Але дідуся ще сам їздить велосипедом за покупками в магазин у Яринівку, порядкує господарство, а коли необхідно, чи-

ких зим, щоб добре напало снігу, то й давно не було. Хіба минулорічна. Хоча коли служив на Балтійському флоті чотири роки, то ще й не такі пам'ятаю.

Чому хутір називається Ковбан? Оооо... це давня назва. А чого так, то не могу вам сказати. Тут був смолокурний завод. Ліс зрізали. Залишалися пеньки. Їх викорчували, рубали й кидали в бочки на вогні. Смола розтоплювалась і виходив дьоготь. Називали тоді це місце Хімлігосп, а Ковбан – то ще раніше було.

Пантелеймон Зосімчук народився й усе життя пропрацював у колішньому колгоспі на хуторі. Каже, іншого варіанту навіть і не було:

– Після армії повернувся в село, бо паспортів не видавали й в місті роботу знайти не можна було. А тут – тільки колгосп. Він об'єднував Тріскіні, Яринівку й Ковбан. Імені Дзержинського називався.

Спочатку пішов у тракторну бригаду обліковцем, зціплював причепа. Потім закінчив технічне училище в Дубні. Працював заступником майстра, теж у колгоспі. Був і завідувачем складу. Навіть чотири роки очолював профспілку. Остання посада називалась інженер по механізації трудовітських процесів у тваринництві. Всього маю 43 роки стажу і... трохи більше двох тисяч гривень пенсії.

Пантелеймон розповідає, що хоч у колгоспі працювалося тяжко, од-

половиною тисячі гектарів. Налічувалося 1200 корів. Ви уявляєте, які це масштаби для нашої місцевості? Зараз уже нічого немає. Тільки на фундаменті колгоспу побудували пилораму й ліс потроху ріжуть і фурами вивозять. Ось і вся робота. Ще після розвалу Союзу на хуторі було 15 корів, а зараз усього дві. І в мене була нещодавно, але дружині вже важко стало доїти, то ми й збули. Городи це тримаємо. Дякувати Миколі Леончику. Він трактором і посадити щось допоможе, і врожай зібрати. Жити на хуторі мені подобається. Нещодавно нам поштою почали доставляти продукти. Приїжджають на автомобілі й там всього вистачає: м'ясо, хліб, консерви.

– Ось це то вже дуже добре, – приєднується до розмови дружина Пантелеймона Тетяна Зосімчук. – У нас тут немає магазину, а в Яринівку їхати снігом даду вже важко. Сама теж не можу. Бо старша за нього на вісім років і ноги останнім часом підводять. Хоча маю сина й чотирьох онуків-лікарів: лор, дерматолог, анестезіолог і фармацевт – навіть вони не можуть допомогти, – жартує жінка. – Але разом із дідом і з Божою поміччю справимось.

Жінка теж каже, що хутір із роками змінився. І не в кращий бік:

– Раніше ми з дівчатами співали вечорами. Вийдеш на хутір – кругом сміх, кожен щось робить, а зараз є декілька хазяїв, решта – самі п'яниці. І то з ранку до ночі п'ють ту горілку й більше їм нічого не потрібно. Нічого не визнають: ні свята, ні посту. Якщо немає за що купити спирту, то крадуть у людей метал. І немає на них ради ніякої.

Старожилі Ковбана Пантелеймон і Тетяна ЗОСІМЧУКИ.

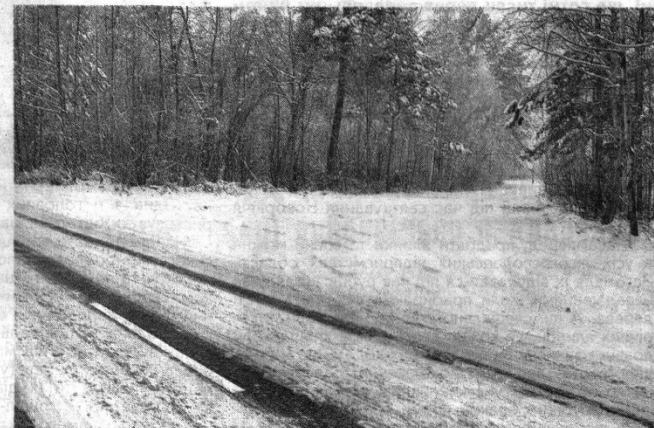
нак робота була завжди. Тому людей жило більше й хутір розвивався: – Площа посівних була чотири з

стить центральну дорогу хутора від снігу конем:

– А що тут такого? Немає нічого дивного. Запрягав коня і таким трикутником із дерева хоч трохи, але по бокам розкину сніг. Але вже та-

На хуторі добре жити, запевняє Надія ЛЕОНЧИК.

розповіли жителі

Микола АНДРОЩУК усе життя працював у сільському господарстві.

«Змінився не хутір, а люди»

Марія і Микола Андрощуки на хуторі живуть з 1999 року. Раніше мешкали в сусідній Яринівці.

- Переїхали за сімейними обставинами. Купили хату, завели господарство. Так і живем 22 роки, - каже пані Марія. - Роботи тут немає. Хто молодший, то в Сарни їздить або за кордон. Внучка моя в Польщі працює. Дочка з чоловіком теж. А нам, старикам, куди діватися? Тільки пенсію вчасно отримувати залишається. Працювала в охороні 8 років. До того в дитсадочку. Оскільки маю п'ятеро дітей, то на пенсію пішла в 47 років. Зараз отримую 2 тисячі. І відразу витрачаю на господарство. Так надійніше.

На питання, чому Ковбан має таку назву, подружжя Андрощуків відповідає: «Спитайте в Пантелеймона, але якщо він не знає, то вже й ніхто не розкаже».

Що хутір змінився, жалкує Марія АНДРОЩУК.

- Про хутір можу повідомити тільки те, що він дуже змінився. Навіть не стільки хутір, скільки люди. Раніше тут робота кипіла в кожному дворі й полі. Сусід, якщо бачив, що садять картоплю, нічого не запитуючи, брав відро й ішов допомагати. А зараз мало хто допоможе, та й мало хто садить ту картоплю тут. Старим людям важко, а молодь не хоче, - підсумовує пані Марія.

- Я раніше о 4 ранку вставала, бо мала п'ятеро дітей. Готувала їсти й на 7 годин бігла на роботу. А зараз матері по 5 років у декреті сидять. І все кажуть, що жити погано. Ох, немає слів. Хоча, може, вони й робили б, але немає де. Дочка моя працювала на маслозаводі під Люхчею. Оце було підприємство. Там у машини за зміну

мотор не глож. А зараз усе закрили. Може, хоч в яке кафе хто влаштується, то й те за рік закриють.

Дивлюся телевизор, то таке кругом. Немає новин, що десь завод відкрили чи стільки-то людей пішли на роботу. Ні, про аварії розповідають і що підприємства реорганізують, а по-іншому - закривають. То скажу з чого почала: змінився

не хутір, а люди. І не тільки тут, а й в усій країні.

Микола Андрощук усе життя працював у сільському господарстві технічним інженером. Чоловік родом із Рокитного, але змушений був працювати в Сарнах у ПМК-4.

- Тоді така була система. Партия сказала треба, то я і переїхав. Був механіком. На сортувальній

Третя корова в Ковбані

Ще один відомий господарник хутора - це Олег Мінчук. Чоловік родом із Трискинь. У Ковбан переїхав 13 років тому й, очевидно, походження назви хутора не знає. Має дружину й троє дітей.

- Я би не сказав, що такий відомий господар, але так, це в мене є друга корова, - сміючись відповідає пан Олег. - До того ж вона тільна, то, може, в Ковбані скоро й третя з'явиться. Живемо тут, як і всі. Займаємось господарством. Діти в Яринівську гімназію ходять. Тобто, сказати, що жити тут погано, то ні. Але завжди можна краще.

Чому Ковбан

Оскільки історію назви хутора Ковбан ніхто не знає, вирішили шукати відповідь за межами населеного пункту. Проте навіть в Яринівській бібліотеці відповідь знайти не вдалося. Допомогли вчителі місцевої гімназії, які розпитали старожилів села. Ті кажуть, що так в давнину називали колоди, на яких сиділи люди, бо ні лавок, ні стільців раніше не робили. Однак чому саме хутір має таку назву - до кінця не відомо.

Вадим НОВАК.
Фото Василя СОСЮКА.

Олег МІНЧУК - відомий господар Ковбана.

станції працював головним інженером. По суті, як прийшов з армії в 1969 році, так 34 роки трудився без єдиного дня перерви. Але пенсії немає нормальної. Сказали, треба 35 років стажу, - з іронією розповідає пан Микола. - Дають 2 тисячі 600 гривень. З такими виплатами й на машині за покупками ми їхати не хочеться. 1 літр коштує 31 гривню. А плюс продукти - і пенсії немає.

